

Verslag Portefeuillehoudersoverleg energietransitie

Aanwezig:

Rik Thijs
Rens Pijnenburg
John Bankers
Jan-Willem Slijper
Lindy Wijnen
Arnoud van Hulst
Wouter Boelens
Janke van Dijk
Ivonne Cune-Noten
Frans Stravers
Maaïke van Breugel – Smolders
Gaby van de Waardenburg
Nicole Otten
Paul van den Biggelaar
Frank Rombouts
Mireille Bonnier
Paul van Liempd
Floris Schoots
Robert Aerts
Bas Maes
Didier Barrois
Barbara Marcus
Ronald Kraus
Jorrit Visée
Naomi Ignacio-Van de Ven
Jan-Willem Bonekamp

Eindhoven (voorzitter eerste deel vergadering)
Valkenswaard (voorzitter tweede deel vergadering)
Asten
Best
Bergeijk
Bladel
Cranendonck
Deurne (vervanger van Joan van Rixtel)
Eersel
Geldrop-Mierlo
Heeze-Leende
Helmond
Laarbeek
Oirschot
Reusel-de Mierden
Son en Breugel
Veldhoven
Waalre
Enexis
Provincie Noord-Brabant
Brainport Development
MRE
MRE
MRE
MRE
MRE/Vlechtwerk

Afwezig:

Toon Coopmans
Nicole Otten
Sandor Löwik
Martijn Tholen
Joan Briels

Gemert-Bakel
Laarbeek
Nuenen
Waterschappen
Someren

1. Opening, vaststellen agenda en voorstelronde

Toelichting:

- De vergadering wordt geopend door huidig voorzitter Rik Thijs. De voorzitter heet de deelnemers welkom en licht toe dat er in dit overleg een nieuwe voorzitter en vice-voorzitter worden benoemd.
- Het verslag van het poho energietransitie van 27 mei 2026 is ongewijzigd vastgesteld. Alle actiepunten zijn afgehandeld:
 - Enexis heeft de informatie gedeeld over communicatielijnen naar inwoners met plannen voor verduurzaming van hun woning of een laadpaal voor hun elektrische auto.
 - Het Statenvoorstel 'Vaststellen Verordening lokaal eigendom hernieuwbare energie Noord-Brabant' inclusief het consultatieverslag is gedeeld.
 - Informatie is gedeeld met verdere uitleg van de procedure voor invulling van
 - de rollen van voorzitter en vicevoorzitter.
- Er vindt een korte voorstelronde plaats waarbij de deelnemers zichzelf kort voorstellen en vooruitblikken naar de samenwerking in het poho voor de komende bestuursperiode.

Bespreking:

- Met betrekking tot de agenda is gevraagd waarom de Regionale Agenda MRE 2027-2030 als ingekomen stuk is meegedeeld en niet als besprekingspunt op de agenda is opgenomen. Ingebracht is dat er te weinig tijd was voor ambtelijke afstemming, dus dat er nu nog niet kan worden gereageerd. Toegelicht is dat op moment van versturen van de agenda nog niet duidelijk was of de Regionale agenda gereed was voor bespreking, aangezien de conceptteksten nog besproken moesten worden in het DB MRE.

Conclusie:

- Afsproken wordt dat via een schriftelijke ronde kan worden gereageerd op de conceptteksten van de Regionale Agenda. Hierover wordt nog een aanvullende mail verstuurd vanuit MRE.

2. Toelichting werkwijze Poho en Stuurgroep energietransitie

Toelichting:

Dit is het eerste Portefeuillehoudersoverleg energietransitie in de nieuwe samenstelling. Er is een korte toelichting gegeven op de samenwerking binnen de MRE, de rol en werkwijze van het Poho en de Stuurgroep en de positie van de MRE-organisatie binnen de bredere overlegstructuren.

Bespreking:

Rens Pijnenburg (Valkenswaard) en John Bankers (Asten) hebben zich kandidaat gesteld voor de rollen van voorzitter en vicevoorzitter van het Poho energietransitie, resp. de Stuurgroep energietransitie. Ze hebben een korte toelichting gegeven op hun kandidatuur.

Conclusie:

Per acclamatie is Rens Pijnenburg tot nieuwe voorzitter en John Bankers tot nieuwe vicevoorzitter van het Poho energietransitie (en de Stuurgroep energietransitie) gekozen. Het poho spreekt zijn dank uit aan de voormalige voorzitter Rik Thijs en vicevoorzitter Hetty v.d. Hamsvoort.

3. Actualiteiten netcongestie

Toelichting:

Het Poho is geïnformeerd over de stand van zaken m.b.t. de Brainportaanpak netcongestie en het bijbehorende maatregelenpakket. Daarbij is stilgestaan bij de voortgang van de aanpak en de besprekingspunten op het BO Netcongestie met de Staatssecretaris van Klimaat en Groene Groei op 23 september 2026.

Daarnaast is het voortgangsdashboard van de Brainportaanpak netcongestie besproken, waarin de acties en gemaakte afspraken uit de recente directie-overleggen zijn opgenomen.

Bespreking:

- Er is toegelicht dat de overgangsregeling van Enexis in juni is afgerond. Enexis heeft op 17 september een webinar georganiseerd over dit onderwerp.

- Besproken is hoe de projecten die zijn aangemeld voor de overgangsregeling zich verhouden tot projecten die vervroegd worden aangevraagd. De overgangsregeling gaat niet over extra capaciteit, maar over de volgorde op de bestaande lijst. Een project dat bijvoorbeeld in oktober wordt aangemeld, komt achter de projecten die eerder zijn aangemeld.
- Naar verwachting vindt na het BO Brainport een persgesprek plaats om de crisisaanpak in Brabant toe te lichten. Rond 5 oktober wordt een brief aan de Tweede Kamer verwacht.
- Het verschil tussen de regionale crisisaanpak en de Brainportaanpak is toegelicht. Het ministerie van Economische Zaken en Klimaat (EZK) wil in Brabant sturen op een selectief aantal maatregelen die in de hele provincie moeten worden doorgevoerd. Daarnaast wordt per regio een aanvullend actieplan opgesteld, zoals de Brainportaanpak voor de MRE-regio.
- Binnen de Brainportaanpak ligt de prioriteit ook bij gebieden waarvan Enexis aangeeft dat deze komende winter kritisch zijn. De verwachting is dat ook andere regio's een vergelijkbare aanpak ontwikkelen. Het streven is om hierbij een duidelijke en consistente structuur te behouden.
- Veldhoven heeft aangegeven graag mee te willen denken over de beschikbare capaciteit. De behoefte om bij de afwegingen te worden betrokken en beter inzicht te krijgen in de gevolgen van prioritering voor andere maatschappelijke ontwikkelingen is uitgesproken.
- De zogenoemde kasboeken geven een indicatie van de benodigde capaciteit voor aanvragen in categorie 2 en 3.
- De verwachting is dat tijdens de raadsinformatieavond van 23 september vragen over netcongestie zullen worden gesteld. Vanuit MRE is aangegeven dat de focus van deze avond ligt op de aftrap van de RES 2.0. In de vergadering zal worden verwezen naar de MRE Regioconferentie van 28 oktober, waarbij een extra sessie specifiek over netcongestie zal worden georganiseerd.

Conclusie:

- Op 23 september is het eerste BO Netcongestie. Inzet vanuit MRE is:
 - Vaststellen Brainportaanpak netcongestie, inclusief concrete actie(s) per maatregel
 - Financiële afspraken maken over het verruimen van de investeringsruimte van netbeheerders; een bijdrage van BZK aan pilots netneutraal ontwikkelen en een bijdrage van EZK aan werkbudget crisisaanpak voor MRE.
 - Afspraken maken over congestieverzachtende/net neutrale pilots in MRE (eerste inzet voor KnoopXL, Nieuw Brandevoort, Hapert).
 - Versnellingsaanpak deelnet Noordoost-Brabant / Wijchen.
- Communicatie:
 - Enexis informeert gemeenten over overgangsregeling en mogelijke wachtlijst kleinverbruik; colleges moeten raden informeren over de (mogelijke) lokale situatie.
 - Er zal een raadsinformatiebrief worden opgesteld. De timing van de versturing zal afgestemd worden met de provincie.
 - Afspraak dat iedere partij (Rijk, Provincie, MRE) zijn eigen achterban informeert. De MRE stuurt dus een informatiebrief over de uitkomsten van het BO netcongestie naar de 21 gemeenten.
 - Er wordt nog een sessie georganiseerd specifiek over netcongestie, geïntegreerd in de MRE Regioconferentie van 28 oktober. Hier zal naar worden verwezen in de raadsinformatieavond (aftrap RES 2.0) van 23 september.

4. RES 2.0: op een andere manier in gesprek

Toelichting:

Het poho is geïnformeerd over de herijking van de Regionale Energiestrategie (RES) en de voorbereiding van de RES 2.0. De input uit de gemeenten en de uitgevoerde onderzoeken vormen hiervoor de basis. Daarnaast is gesproken over de urgentie en het handelingsperspectief rond de energietransitie. Aan de hand van concrete casussen is in groepen gesproken over de samenhang tussen opwek, infrastructuur, opslag, flexibiliteit en gebruik en de gezamenlijke verantwoordelijkheid voor een betrouwbaar en betaalbaar energiesysteem.

Conclusie:

De bestuurders zijn aan de hand van 3 casussen in 3 groepen in gesprek gegaan; de bevindingen zijn naderhand met elkaar gedeeld. Er werd waardering uitgesproken dat hier ruimte voor is genomen.

5. Ingekomen stukken en mededelingen

- Regionale Agenda 2027-2030
Het conceptdocument Regionale Agenda 2027-2030 is niet in deze vergadering besproken, aangezien deze niet goed ambtelijk voorbesproken kon worden. Afgesproken is dat input/aandachtspunten via een schriftelijke ronde worden opgehaald. Hiervoor is op 22 september een mail uitgestuurd.
- De memo Stand van zaken programmalijn warmte is ter informatie schriftelijk gedeeld.
Gevraagd is wat de vervolgstappen zijn m.b.t. het potentieonderzoek groen gas. Aangeven is dat de conclusies worden verwerkt in de voorstellen voor de teksten voor de RES 2.0.
- De memo Stand van zaken programmalijn gebouwde omgeving is ter informatie schriftelijk gedeeld.
Aangeven is dat een aantal gemeenten uit onze regio benaderd is vanuit het Nationaal Programma Lokale Warmte met een hulpaanbod, aangezien we in de regio achterlopen op het landelijke gemiddelde als het gaat om de isolatie van woningen.
- Ontwikkeling grondprijzen en afhandeling grondovereenkomsten MRE-gemeenten
Vanuit Valkenswaard en Helmond is aangegeven graag te willen meedenken met de gemeente Best. Vanuit MRE zal in afstemming met Enexis het initiatief worden genomen tot vervolgacties.
- Het verslag van het Brabantbreed Bestuurlijk Overleg Energie (BBOE) 9 juli 2026 is schriftelijk gedeeld.

6. Rondvraag en sluiting

Er zijn geen punten voor de rondvraag.

Het volgende poho energietransitie is op 18 november. De volgende stuurgroep energietransitie is op 14 oktober bij de MRE.

Actielijst

Actie	Actiehouder	Planning
Mailing m.b.t. mogelijkheid schriftelijke reactie op concept-teksten Regionale Agenda MRE 2027-2030	MRE	Mail is verstuurd.
Vervolgacties afspraken groencompensatie laagspanning Enexis	MRE-Enexis	Stand van zaken komt terug in de Stuurgroep energietransitie van 14 oktober